

**RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION**

**Bruxelles, den 20. juni 2008
(OR. en)**

11018/08

CONCL 2

FØLGESKRIVELSE

fra: formandskabet

til: delegationerne

Vedr.: **DET EUROPÆISKE RÅD
DEN 19.-20. JUNI 2008 I BRUXELLES**

FORMANDSKABETS KONKLUSIONER

Hermed følger til delegationerne formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råd den 19.-20. juni 2008 i Bruxelles.

Forud for Det Europæiske Råds møde gav formanden for Europa-Parlamentet, Hans-Gert Pöttering, en redegørelse, hvorefter der fandt en udveksling af synspunkter sted.

LISSABONTRAKTATEN

1. Det Europæiske Råd noterede sig det forberedende arbejde, der er blevet udført i overensstemmelse med dets konklusioner fra december 2007.
2. Det Europæiske Råd noterede sig resultatet af folkeafstemningen i Irland om Lissabontraktaten og gjorde status over situationen på grundlag af en foreløbig vurdering fra Taoiseach Brian Cowen.
3. Det Europæiske Råd var enig om, at der er behov for mere tid til at analysere situationen. Det noterede sig, at den irske regering vil gå aktivt ind i konsultationer både internt og med de øvrige medlemsstater med henblik på at foreslå en fælles vej frem.
4. Det Europæiske Råd mindede om, at formålet med Lissabontraktaten er at bidrage til at gøre et udvidet EU mere effektivt og mere demokratisk, og noterede sig, at parlamenterne i 19 medlemsstater har ratificeret traktaten, og at ratifikationsprocessen fortsætter i andre lande¹.
5. Det Europæiske Råd tilsluttede sig Irlands forslag om at vende tilbage til spørgsmålet på mødet den 15. oktober 2008 med henblik på at overveje den videre vej frem. Det understregede, at det i mellemtiden er vigtigt at blive ved med at skabe konkrete resultater inden for de forskellige politikområder, der har betydning for borgerne.

¹ Det Europæiske Råd noterede sig, at Den Tjekkiske Republik ikke kan afslutte ratifikationsprocessen, før forfatningsdomstolen afgiver positiv udtalelse om, at Lissabontraktaten er i overensstemmelse med den tjekkiske forfatning.

FRIHED, SIKKERHED OG RETFÆRDIGHED

6. Styrkelsen af EU som et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed er en nøgleprioritet for borgerne. Det Europæiske Råd opfordrer Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen til at gøre deres yderste for at sikre, at vigtige lovgivningsforslag, der fortsat behandles på dette område, vedtages hurtigt inden årets udgang eller, efter omstændighederne, inden udløbet af den nuværende valgperiode.
7. På sit møde i december 2007 understregede Det Europæiske Råd, at der er behov for et fornyet politisk tilsagn med henblik på udvikling af en samlet europæisk migrationspolitik. Siden da er der gjort vigtige fremskridt, navnlig med hensyn til udviklingen af en strategi for integreret grænseforvaltning og udbygningen af samarbejdet med tredjelande. Bestræbelserne på dette område bør styrkes i de kommende måneder for at gøre migrationspolitikkerne mere effektive og sammenhængende. Det Europæiske Råd hilser i den forbindelse Kommissionens fremlæggelse af sin meddelelse om en fælles indvandringspolitik for Europa, principper, aktioner og redskaber, velkommen og ser frem til det bebudede forslag fra det kommende franske formandskab om en pagt vedrørende indvandring og asyl.
8. Det Europæiske Råd fremhæver sammenhængen mellem migration, beskæftigelse og udvikling samt betydningen af at bekæmpe de væsentligste pullfaktorer bag ulovlig migration. Det opfordrer Rådet til at intensivere arbejdet, så der kan vedtages forslag om indrejsetilladelse til tredjelandsstatsborgere med henblik på højt kvalificeret beskæftigelse, om sanktioner over for arbejdsgivere, der beskæftiger ulovlige indvandrere, om en procedure med en enkelt ansøgning og om et fælles sæt rettigheder for tredjelandsstatsborgere.
9. Det Europæiske Råd hilser Rådets konklusioner fra april 2008 om praktisk samarbejde på asylområdet og Kommissionens meddelelse om en plan for asylopolitik, en integreret tilgang til beskyttelse i hele EU, velkommen. Det understreger behovet for fortsatte fremskridt med hensyn til det kommende fælles europæiske asylsystem, så det kan gennemføres senest i 2010.

10. Det Europæiske Råd understreger vigtigheden af at fortsætte med at videreudvikle strategien for integreret grænseforvaltning og bl.a. tackle det særlige pres, som nogle medlemsstater står over for, og fremme en retfærdig fordeling af ansvaret. Der er behov for hurtige fremskridt i den fremtidige udvikling af Frontex, bl.a. gennem styrkelse af den operationelle samordning. Moderne teknologier skal sættes målrettet ind for at forbedre forvaltningen af de ydre grænser. Kommissionen opfordres til at forelægge forslag til et system vedrørende indrejse/udrejse og registrering af rejsende senest i begyndelsen af 2010. Det Europæiske Råd ser frem til de kommende undersøgelser af og eventuelle lovgivningsforslag om et elektronisk system for rejsetilladelser og oprettelsen af et europæisk grænseovervågningssystem. Det Europæiske Råd opfordrer Kommissionen til at øge indsatsen på disse områder og til hurtigt at rapportere tilbage om de fremskridt, der gøres, og om eventuelle yderligere tiltag, så den samlede strategi kan blive udviklet og gennemført så hurtigt som muligt.
11. Det Europæiske Råd gentager, at der er behov for en effektiv tilbagesendelses- og tilbagetagelsespolitik. Det hilser de fremskridt velkommen, der er gjort med forslaget om fælles standarder på dette område, og understreger vigtigheden af at styrke tilbagetagelsessamarbejdet med tredjelande, bl.a. ved gennemførelse af forpligtelserne i henhold til eksisterende instrumenter, og det understreger på den baggrund, at det er nødvendigt meget hurtigt at indgå tilbagetagelsesaftaler med alle vigtige hjem- og transitlande.
12. Det Europæiske Råd tilslutter sig Rådets konklusioner af 16. juni om styrkelse af den samlede migrationsstrategi og understreger vigtigheden af at fortsætte dialogen, partnerskabet og samarbejdet med tredjelande om migrationsspørgsmål på en geografisk afbalanceret måde. Det er nødvendigt at videreudvikle den samlede strategi, navnlig ved hjælp af udvikling af konkrete instrumenter såsom migrationsmissioner, samarbejdsplatforme, mobilitetspartnerskaber og migrationsprofiler. I den forbindelse hilser Det Europæiske Råd iværksættelsen af pilotmobilitetspartnerskaber med Kap Verde og Republikken Moldova velkommen, og det ser frem til indledningen af dialogen om sådanne partnerskaber med Georgien og Senegal. Kommissionen opfordres til at evaluere pilotmobilitetspartnerskaberne og rapportere tilbage om resultaterne senest i juni 2009.

13. Det Europæiske Råd, der noterer sig de vigtige fremskridt, der er gjort de seneste måneder i forbindelse med gennemførelsen af EU's terrorbekæmpelsesstrategi, understreger samtidig, at indsatsen for at bekæmpe terrorisme skal øges under fuld respekt for retsstatsprincippet og menneskerettighederne. Det Europæiske Råd hilser det i den forbindelse velkommen, at EU-antiterrorkoordinatoren med sin nylige rapport og sine anbefalinger har sat fornyet skub i gennemførelsen af EU's terrorbekæmpelsesstrategi. Det opfordrer Kommissionen til at fortsætte sit arbejde med forebyggelse af radikaliserings og rekruttering til terrorisme så hurtigt som muligt. I sit samarbejde med tredjelande bør EU yde et nyttigt bidrag til forebyggelsen af rekruttering til terrorisme, navnlig ved hjælp af teknisk bistand på områderne uddannelse, menneskerettigheder, retsstat, civilsamfund og regeringsførelse. Kommissionen opfordres til især at koncentrere sine bestræbelser om landene i den nordafrikanske region og Sahel såvel som om landene i den sydasiatiske region.
14. Det er en nødvendighed for effektiv forebyggelse af terrorisme og grov kriminalitet, at medlemsstaternes kompetente myndigheder og EU-agenturerne har adgang til relevant information. Det Europæiske Råd understreger derfor behovet for en samordnet og sammenhængende tilgang til gennemførelsen af tilgængelighedsprincippet med henblik på effektiv anvendelse af informationsteknologi og informationsnetværk. Der er opnået enighed om at integrere Prüm-aftalens bestemmelser om informationsudveksling i EU's lovgivning, men yderligere initiativer til fremme af informationsudvekslingen bør undersøges under behørig hensyntagen til beskyttelsen af personoplysninger.
15. I marts 2008 blev udvidelsen af Schengenområdet med ni medlemsstater gennemført, idet kontrollen ved de indre luftgrænser blev ophævet. Dette bidrager til en større grad af mobilitet uden at berøre EU-borgernes sikkerhed. Det Europæiske Råd hilser ikrafttrædelsen af Schengenassocieringsaftalen med Schweiz og undertegnelsen af protokollen med Liechtenstein velkommen. Det opfordrer indtrængende medlemsstaterne og Kommissionen til at arbejde tæt sammen og til at bevilge tilstrækkelige ressourcer til at sikre, at SIS II bliver operationelt i september 2009. Det opfordrer Kommissionen til at forelægge mulige løsninger for så vidt angår den langsigtede forvaltning af store it-systemer inden for området frihed, sikkerhed og retfærdighed.

16. Det Europæiske Råd hilser et initiativ velkommen, der tager sigte på gradvis etablering af en ensartet e-justice-portal for EU inden udgangen af 2009.
17. Under henvisning til sine konklusioner fra juni 2007 om den samlede enighed om rammeafgårelsen om bekæmpelse af visse former for racisme og fremmedhad hilser Det Europæiske Råd den første europæiske høring om forbrydelser begået af totalitære regimer velkommen og erkender, at det er nødvendigt at fortsætte processen.
18. Det Europæiske Råd hilser det velkommen, at der er opnået enighed om direktivet om strafferetlig beskyttelse af miljøet, og at der er gjort fremskridt med hensyn til direktivet om bekæmpelse af forurening fra skibe. Det Europæiske Råd gentager, at det er vigtigt at opnå et højt miljøbeskyttelsesniveau i hele EU. Det hilser også den hurtige vedtagelse af rammeafgårelsen om styrkelse af personers proceduremæssige rettigheder i forbindelse med afgørelser afsagt, uden at den pågældende selv var til stede under retssagen, velkommen, da de proceduremæssige garantier på dette område dermed er blevet styrket.
19. Det er nødvendigt at fortsætte indsatsen for at styrke det civilretlige samarbejde, bl.a. om familieret, da et sådant samarbejde kan have en positiv indvirkning på borgernes dagligdag. Der er blevet vedtaget vigtige retsakter vedrørende mægling på det civil- og handelsretlige område, lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser samt forældreansvar og beskyttelse af børn; det er ikke desto mindre nødvendigt at fortsætte arbejdet. Det Europæiske Råd opfordrer derfor til, at forordningen om underholdspligt vedtages inden udgangen af 2008, og at der snarest findes en politisk løsning vedrørende forordningen om kompetence og lovvalgsregler i ægteskabssager. Kommissionen opfordres til at forelægge sit forslag om arv og testamenter inden udgangen af 2008.
20. Det Europæiske Råd understreger, at det er nødvendigt med en hurtig opfølgning af projektet med at etablere en fælles referenceramme for europæisk aftaleret.

21. Eurojusts og Europol's roller skal styrkes og samarbejdet mellem disse to agenturer forbedres med henblik på at styrke bekæmpelsen af grov grænseoverskridende kriminalitet. Det Europæiske Råd understreger betydningen af, at Rådet i april 2008 nåede til enighed om afgørelsen om oprettelse af Europol, og opfordrer til, at den hurtigt vedtages formelt i overensstemmelse med den tidsplan, der blev vedtaget i juni 2007. Det Europæiske Råd opfordrer Rådet til snarest at afslutte sit arbejde med henblik på formel vedtagelse af udkastet til Rådets afgørelse om styrkelse af Eurojust inden udgangen af 2008.
22. Det Europæiske Råd understreger behovet for at styrke samarbejdet med tredjelande og internationale organisationer (navnlig Haagerkonferencen om International Privatret, Europarådet og De Forenede Nationer).
23. Det Europæiske Råd går stærkt ind for målet om, at alle EU's medlemsstater snarest muligt skal deltage i USA's visumfritagelsesprogram, så der sikres visumfri rejser i fuld gensidighed og ligebehandling af alle EU-borgere, således som det allerede er tilfældet for amerikanske statsborgere, der rejser ind på medlemsstaternes område.
24. Det Europæiske Råd hilser de igangværende bestræbelser på at styrke EU's katastrof håndteringskapacitet velkommen og understreger behovet for en samordnet tilgang til katastrof håndtering. Det opfordrer Rådet, Kommissionen og medlemsstaterne til at arbejde hurtigt med dette spørgsmål.

POLITISKE KONSEKVENSER AF DE HØJE FØDEVARE- OG OLIEPRISER

25. Den seneste tids kraftige stigning i råvarepriserne giver anledning til bekymring, både internt for så vidt angår især lavindkomsthusstande og udadtil for især udviklingslandene, der er nettofødevare- og/eller nettoolieimportører. Det er et komplekst fænomen med mange grundlæggende årsager og konsekvenser, der berører EU's politikker på alle områder. Det Europæiske Råd hilser Kommissionens to meddelelser om disse spørgsmål velkommen.
26. I landbrugssektoren har EU allerede taget skridt til at lette trykket på **fødevarepriserne** ved salg af interventionslagre, reduktion af eksportrestitutionerne, ophævelse af jordudtagningskravet for 2008, forhøjelse af mælkekvoterne og suspension af importafgiften på korn for dermed at forbedre udbuddet og bidrage til at stabilisere landbrugsmarkederne.
27. Flere på hinanden følgende reformer har gjort den fælles landbrugspolitik mere markedsorienteret, reduceret antallet af udbudsregulerende foranstaltninger og fået landbrugerne i EU til i højere grad at reagere på prisudviklinger. Det er vigtigt at fortsætte med at gøre landbruget mere markedsorienteret og dermed sætte landbrugerne i EU i stand til bedre at reagere på markedets signaler og samtidig at sikre fair konkurrence og fremme bæredygtigt landbrug i hele EU og sikre en tilstrækkelig fødevareforsyning. Rådet skal i forbindelse med sundhedstjekket af den fælles landbrugspolitik overveje yderligere skridt med henblik på at tackle disse spørgsmål.
28. Det er nødvendigt at fortsætte arbejdet med innovation, forskning og udvikling inden for landbrugsproduktionen, navnlig med henblik på at forbedre dens energieffektivitet, dens produktivitetsvækst og dens evne til at tilpasse sig klimaændringerne.
29. En række medlemsstater indfører foranstaltninger på kort sigt til at afhjælpe følgerne for lavindkomsthusstande af den seneste udvikling i fødevarepriserne. For at undgå at forvride prissignalerne og skabe bredt baserede anden runde-effekter på lønninger og priser bør sådanne foranstaltninger være kortsigtede og målrettede.

30. Det Europæiske Råd hilser Kommissionens initiativ til at undersøge spørgsmålet om restriktiv regulering inden for detailsektoren i forbindelse med undersøgelsen af det indre marked velkommen. Det Europæiske Råd hilser det også velkommen, at Kommissionen vil føre nøje tilsyn med aktiviteterne på de råvarerrelaterede finansielle markeder, herunder spekulationshandel, og virkningerne heraf på prisudviklingen samt eventuelle politiske følger. Det opfordrer Kommissionen til at rapportere tilbage om dette spørgsmål forud for Det Europæiske Råds møde i december 2008 og til at overveje at fremsætte forslag om passende politisk respons, bl.a. foranstaltninger med henblik på et mere gennemskueligt marked.
31. Det er vigtigt at sikre, at biobrændstofpolitikkerne er bæredygtige ved at fastsætte bæredygtighedskriterier for produktionen af førstegenerationsbiobrændstof og ved at tilskynde til udvikling af andengenerationsbiobrændstof fremstillet af biprodukter. Der er også behov for en hurtig vurdering af den mulige virkning på landbrugsprodukter, der skal anvendes til fødevarer, og for om nødvendigt at tage skridt til at afhjælpe mangler. Der bør også foretages yderligere vurderinger af de miljømæssige og sociale konsekvenser af produktionen og forbruget af biobrændstof både i og uden for EU. Det Europæiske Råd understreger, at det er vigtigt at styrke samordningen med EU's internationale partnere i den henseende.
32. Høje fødevarepriser er en særlig stor belastning for udviklingslandene. De har alvorlige konsekvenser for verdens fattigste befolkninger og bringer fremskridtene hen imod realisering af alle årtusindudviklingsmålene i fare. Der er derfor behov for handling fra EU's side, både ud fra et udviklingsbistandsperspektiv og ud fra et humanitært bistandsperspektiv. Det Europæiske Råd hilser det velkommen, at Kommissionen agter at fremlægge et forslag om en ny fond til støtte for landbruget i udviklingslandene inden for rammerne af de nuværende finansielle overslag. EU vil i sine bestræbelser arbejde i tæt kontakt med De Forenede Nationer og andre internationale organisationer og inden for rammerne af partnerlandenes egne politikker og strategier.
33. EU yder allerede en betydelig fødevarehjælp og humanitær bistand i mange af de mest kritiske områder og vil fremskaffe ressourcer til ud over fødevarehjælpen at finansiere sikkerhedsnet for fattige og sårbare befolkningsgrupper.

34. EU vil fremme en mere samordnet og langsigtet international respons på den nuværende fødevarekrise, navnlig i FN, i internationale finansielle institutioner og inden for rammerne af G8. EU hilser det derfor velkommen, at FN's generalsekretær har nedsat en taskforce på højt plan om den globale fødevaresikkerhedskrise. EU er fast besluttet på at spille sin fulde rolle i forbindelse med gennemførelsen af den erklæring, der blev vedtaget den 5. juni 2008 i Rom på FAO-konferencen på højt plan om verdens fødevaresikkerhed.
35. EU vil benytte sin politiske dialog med tredjelande på en gennemsigtig måde til at opfordre til, at der ikke indføres eksportrestriktioner og eksportforbud for fødevarer. Det vil også rejse spørgsmålet i WTO og andre relevante internationale fora. EU vil desuden fortsat arbejde for en samlet ambitiøs og afbalanceret afslutning af Doharunden.
36. EU vil støtte en stærk respons med hensyn til udbuddet af landbrugsprodukter i udviklingslandene og navnlig levere den nødvendige finansiering til landbrugsinput samt bistand til brug af markedsbaserede risikostyringsinstrumenter. Det vil øge sin støtte til offentlige og private investeringer i landbrug væsentligt og mere generelt tilskynde udviklingslandene til at udarbejde bedre landbrugspolitikker, navnlig med henblik på at støtte fødevaresikkerheden og styrke regional integration. Der vil blive lagt særlig vægt på mindre landbrugere og større energieffektivitet.
37. Det Europæiske Råd er bekymret over den fortsatte kraftige stigning i **olie- og gaspriserne** og over deres sociale og økonomiske virkninger. Der kan overvejes foranstaltninger for at afbøde virkningen af højere olie- og gaspriser for de fattigere dele af befolkningen, men de bør fortsat være kortsigtede og målrettede. Det Europæiske Råd hilser det velkommen, at Kommissionen agter at foreslå nogle kortsigtede foranstaltninger, der har til formål at støtte den langsigtede omstruktureringsproces i fiskerisektoren. Forvridende finanspolitiske og andre politiske interventioner bør undgås, da de forhindrer de økonomiske aktører i at foretage de nødvendige justeringer. Det Europæiske Råd opfordrer det kommende formandskab til i samarbejde med Kommissionen at undersøge, om der kan træffes foranstaltninger til at mildne virkningen af pludselige stigninger i olie- og gaspriserne, og hvilke konsekvenser sådanne foranstaltninger vil have, og til at rapportere tilbage inden Det Europæiske Råds møde i oktober.

38. Denne udvikling understreger, at det er nødvendigt hurtigt at vedtage klima- og energipakken, da mange af dens elementer kan hjælpe med til at lette situationen. En yderligere indsats for at øge energieffektiviteten og energibesparelserne og diversificere EU's energiforsyning er afgørende. Nye teknologier har især en vigtig rolle i den henseende. Det Europæiske Råd opfordrer medlemsstaterne, Kommissionen og Den Europæiske Investeringsbank til at støtte foranstaltninger, der tager sigte på at lette husholdningernes og industriens investeringer i energieffektivitet og anvendelse af vedvarende energi samt en mere miljøvenlig anvendelse af fossilt brændsel. Det Europæiske Råd opfordrer indtrængende medlemsstaterne og Kommissionen til at fremskynde gennemførelsen af handlingsplanen om energieffektivitet fra 2006 og til at overveje en eventuel revision heraf. Det noterer sig også, at Kommissionen snart vil forelægge forslag til revision af energibeskatnings- og eurovignetdirektiverne.
39. Der bør hurtigt undersøges andre foranstaltninger, især for at stimulere konkurrencen på energimarkederne, fremme modernisering af transportsystemerne, bl.a. udvikling af alternative teknologier, f.eks. elbiler, samt gøre oliemarkederne mere gennemsigtige, bl.a. hvad angår olielagrene. Dialogen med olie- og gasselskaber, olie- og gasproducerende lande og olie- og gasimporterende udviklingslande bør styrkes på både europæisk og internationalt plan for at sikre, at udbuddet reagerer bedre på markedsbehovene, og for at forbedre rammebetingelserne for investering i efterforskning, produktion, raffineringsskapacitet og alternative energikilder. I den forbindelse hilser Det Europæiske Råd Saudi-Arabiens beslutning om at indkalde til møde mellem olieproducerende og olieforbrugende lande den 22. juni i Jeddah velkommen.
40. Det Europæiske Råd noterer sig især, at Kommissionen agter at overvåge fødevare- og olieprisernes udvikling i Europa og internationalt, og ser frem til Kommissionens rapport om udviklingen i situationen forud for Det Europæiske Råds møde i december 2008. Det Europæiske Råd tilskynder også Kommissionen til at overvåge udviklingen på andre råvarerelaterede markeder. Da de høje fødevare- og energipriser berører mange politikområder, opfordrer Det Europæiske Råd AGEX-Rådet til nøje at følge arbejdet med dette spørgsmål i de relevante rådssammensætninger og rapportere tilbage senest i oktober 2008.

ØKONOMISKE, SOCIALE, SUNDHEDSMÆSSIGE OG MILJØMÆSSIGE SPØRGSMÅL

41. I anledning af tiåret for den historiske beslutning om at indføre euroen og oprettelsen af Den Europæiske Centralbank udtrykker Det Europæiske Råd anerkendelse af den bemærkelsesværdige succes, der er opnået i det første tiår med økonomisk og monetær union. Det er nødvendigt at bygge videre på denne succes for at tage de fremtidige økonomiske udfordringer op. Det Europæiske Råd opfordrer Rådet til at overveje, hvordan gennemførelsen af den økonomiske ramme for ØMU'en kan styrkes, i lyset af Kommissionens meddelelse om ØMU@10, med det formål at sikre, at den fælles valutas fulde potentiale og alle dens fordele udnyttes.
42. Det Europæiske Råd lykønsker Slovakiet med den konvergens, der er opnået siden landets tiltrædelse af EU på grundlag af en forsvarlig økonomisk og finansiell politik, og hilser det velkommen, at Slovakiet opfylder samtlige konvergenskriterier som fastsat i traktaten. I den forbindelse hilser Det Europæiske Råd Kommissionens forslag om, at Slovakiet indfører euroen den 1. januar 2009, velkommen.
43. Det Europæiske Råd bemærker, at de internationale finansielle markeder viser tegn på stabilisering, men at de generelle betingelser fortsat er skrøbelige. Den opdaterede samlede arbejdsplan, der blev vedtaget i oktober sidste år som reaktion på den finansielle uro, gennemføres som planlagt og skulle være afsluttet inden udgangen af 2008. Det Europæiske Råd opfordrer Rådet til fortsat at overvåge situationen nøje.
44. EU er fortsat fast besluttet på at fastholde sit internationale lederskab for så vidt angår klimaændringer og energi. Det Europæiske Råd hilser de fremskridt velkommen, der blev gjort i retning af en ambitiøs, global og samlet aftale om klimaændringer for tiden efter 2012 under forhandlingerne i Bangkok i april og i Bonn i juni 2008. Det er nødvendigt at øge forhandlingstempoet for at nå frem til en aftale i København i 2009, der er i overensstemmelse med 2 °C-grænsen. Med det formål at nå til enighed om en EU-holdning på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2009 opfordres Kommissionen til at forelægge en samlet strategi for en forøgelse af finansierings- og investeringsstrømmene til både imødegåelse og tilpasning som svar på Bali-handlingsplanen, herunder mekanismer for forskning i og udvikling af samt spredning og overførsel af sikker og bæredygtig lav-CO₂-teknologi.

45. For at fastholde sit lederskab og sin troværdighed på den internationale scene er EU nødt til hurtigt at nå til enighed om sin klima- og energipakke. Det Europæiske Råd hilser derfor de fremskridt velkommen, der indtil nu er gjort med de forskellige forslag i klima- og energilovgivningspakken, og opfordrer indtrængende Rådet til at arbejde tæt sammen med Europa-Parlamentet med henblik på at nå til enighed i overensstemmelse med de principper og måldatoer, der blev fastsat på Det Europæiske Råds møde i marts 2008. Det Europæiske Råd opfordrer Kommissionen til så hurtigt som muligt at tage initiativ til en mekanisme, der kan stimulere medlemsstaternes og den private sektors investeringer med henblik på at sikre opførelsen og driften inden 2015 af op til 12 demonstrationsanlæg til kommerciel elproduktion med opsamling og lagring af CO₂, som besluttet på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2007. Det Europæiske Råd fremhæver i den sammenhæng på ny behovet for sammenhængende politikker og instrumenter, der udnytter synergierne vedrørende energi og klimaændringer i alle de berørte økonomiske sektorer, bl.a. transportsektoren.
46. Det Europæiske Råd hilser det velkommen, at der er opnået bred enighed om de væsentlige elementer af lovgivningspakken for det indre marked for energi, navnlig om spørgsmålet om effektiv adskillelse af forsynings- og produktionsaktiviteterne fra netdriften i gas- og elsektorerne. Det Europæiske Råd opfordrer indtrængende Rådet og Europa-Parlamentet til at nå til endelig enighed om pakken inden udløbet af den nuværende valgperiode.
47. Det Europæiske Råd hilser det vellykkede resultat af det niende møde under konferencen mellem parterne i biodiversitetskonventionen velkommen som et afgørende skridt i retning af at nå 2010-målet.
48. I forlængelse af den politiske enighed i Rådet om arbejdstidsdirektivet og direktivet om vikaransattes arbejdsforhold opfordrer Det Europæiske Råd Rådet og Europa-Parlamentet til at nå frem til en endelig afbalanceret aftale om begge direktiver inden udløbet af den nuværende valgperiode.

49. Det Europæiske Råd ser frem til resultaterne af Kommissionens evaluering af de nuværende politikker og instrumenter, der tager sigte på at forbedre romabefolkningens integration, og til den forestående konference om dette spørgsmål, der finder sted i september. Det opfordrer Rådet til at tage hensyn hertil i sin behandling af den reviderede sociale dagsorden. Det Europæiske Råd vil vende tilbage til dette spørgsmål inden årets udgang.
50. Det Europæiske Råd understreger vigtigheden af at mindske forskellene i sundhed og forventet levetid mellem medlemsstaterne og i de enkelte medlemsstater og fremhæver betydningen af forebyggende aktiviteter på området store kroniske ikke-overførbare sygdomme. Det hilser i den forbindelse Rådets konklusioner om nedbringelse af forekomsten af kræft, som kan bidrage til at nå disse mål, velkommen.
51. Det Europæiske Råd hilser beslutningen om at etablere Det Europæiske Teknologiiinstitut (EIT) i Budapest velkommen. Dette vil give instituttet mulighed for hurtigt at påbegynde sit arbejde med henblik på at fremme europæisk innovation. I den forbindelse minder Det Europæiske Råd om konklusionerne fra repræsentanterne for medlemsstaterne, forsamlet på stats- og regeringschefniveau den 13. december 2003 i Bruxelles, der giver prioritet til nyligt tiltrådte lande med hensyn til fordelingen af de fællesskabskontorer eller -agenturer, der skal oprettes i fremtiden. Hjemstedet for fremtidige kontorer eller agenturer bør primært placeres i medlemsstater, der er tiltrådt EU i eller efter 2004, og medlemsstater, der ikke allerede er værter for et EU-kontor eller -agentur, bør prioriteres i rimeligt omfang.

VESTBALKAN

52. Det Europæiske Råd bekræfter på ny sin fulde støtte til det europæiske perspektiv for landene på Vestbalkan som fastlagt i Thessalonikidagsordenen og Salzburgerklæringen. Under henvisning til sine konklusioner fra december 2006 understreger Det Europæiske Råd, at de resterende potentielle kandidatlande på Vestbalkan på baggrund af deres egen indsats bør få kandidatstatus med EU-medlemskab som det endelige mål, hvis de gør solide fremskridt med de økonomiske og politiske reformer og opfylder de nødvendige betingelser og krav. EU-perspektivet er fortsat vigtigt for stabiliteten, forsoningen og fremtiden på Vestbalkan.
53. Stabiliserings- og associeringsprocessen er fortsat rammen for Vestbalkans europæiske kurs. Der er nu behov for en yderligere konsolidering af de fremskridt, der er opnået i den forbindelse i de senere år, navnlig gennem indgåelsen af stabiliserings- og associeringsaftaler (SAA).
54. Det Europæiske Råd hilser de væsentlige fremskridt velkommen, der er gjort med hensyn til at lette mellemfolkelige kontakter for landene i regionen. I den forbindelse hilser Det Europæiske Råd den vellykkede indledning af dialogen om visumliberalisering med Serbien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Montenegro, Albanien og Bosnien-Hercegovina på grundlag af køreplanerne, der indeholder klare og realistiske benchmarks, velkommen. Det Europæiske Råd godkender også den erklæring om Vestbalkan, som findes i bilaget.
55. Det Europæiske Råd understreger på ny vigtigheden af regionalt samarbejde og gode naboskabsforbindelser. Det hilser overgangen fra stabilitetspagten til Det Regionale Samarbejdsråd velkommen og tilskynder regionen til yderligere at styrke det regionale ejerskab som drøftet for nylig på ministermødet i den sydøsteuropæiske samarbejdsproces i Sofia og på topmødet i Pomorie.

56. Det Europæiske Råd understreger, at yderligere skridt fra **Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedoniens** side på vejen hen imod EU vil være mulige inden årets udgang, forudsat at de betingelser, der blev opstillet i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i december 2005, de politiske Københavnskriterier og nøgleprioriteterne i tiltrædelsespartnerskabet fra februar 2008 opfyldes. I den forbindelse noterer Det Europæiske Råd sig AGEX-Rådets konklusioner af 16. juni 2008. Det er stadig afgørende, at der opretholdes gode naboforbindelser, og at der bl.a. findes en gensidigt acceptabel forhandlingsløsning på navnespørgsmålet. EU hilser **Albaniens** tilsagn om at sikre betingelserne for frie, retfærdige og demokratiske valg, der skal finde sted i 2009, velkommen. Yderligere bestræbelser med hensyn til institutionel kapacitet inden for offentlig forvaltning og bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet samt inden for retsvæsenet vil være lige så vigtige. Det Europæiske Råd noterer sig de fremskridt, **Montenegro** har gjort, og tilskynder landet til at fokusere endnu mere på at opbygge administrativ kapacitet, fortsætte bekæmpelsen af korruption og organiseret kriminalitet samt konsolidere institutionerne og reformerne af retsvæsenet i overensstemmelse med forfatningen. For at gå videre til næste trin i deres respektive forbindelser med EU skal Albanien og Montenegro også opnå overbevisende resultater som udtryk for en vellykket gennemførelse af stabiliserings- og associeringsaftalerne. Det Europæiske Råd hilser den nylige undertegnelse af stabiliserings- og associeringsaftalen med **Bosnien-Hercegovina**, som er et vigtigt skridt i landets europæiske kurs, velkommen. Bosnien-Hercegovina skal uden ophold gå videre med gennemførelsen af reformprocessen, navnlig med henblik på at opfylde målene og betingelserne for overgangen fra den høje repræsentants kontor til EU's særlige repræsentant. Det Europæiske Råd ser frem til, at en ny regering i Beograd med en klar europæisk dagsorden vil gøre fremskridt med de nødvendige reformer. Da **Serbien** for nylig har undertegnet en stabiliserings- og associeringsaftale med EU, kan landet sætte mere fart i sine fremskridt hen imod EU, herunder opnåelse af kandidatstatus, så snart alle de nødvendige betingelser er opfyldt, jf. AGEX-Rådets konklusioner af 29. april 2008. Under henvisning til konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i december 2007 og AGEX-Rådets konklusioner af 18. februar 2008 er EU fortsat fast besluttet på at spille en førende rolle i indsatsen for at sikre stabiliteten i **Kosovo**, også gennem EULEX Kosovo, EUSR og sit bidrag til et internationalt civilt kontor som led i den internationale tilstedeværelse. EU hilser FN's generalsekretærs rapport om UNMIK samt hans intention, som er beskrevet i hans rapport, om at nykonfigurere den internationale civile tilstedeværelse i Kosovo velkommen.

Dette vil lette deployeringen af EULEX Kosovo i hele Kosovo og give mulighed for, at EU kan spille en større operationel rolle på retsstatsområdet. Det Europæiske Råd hilser det også velkommen, at Kosovo har forpligtet sig på principperne om demokrati og lighed for alle sine borgere, beskyttelsen af det serbiske og andre mindretal, beskyttelsen af den religiøse arv og kulturarven samt den internationale tilstedeværelse. Det Europæiske Råd udtrykker sin støtte til den forestående donorkonference og opfordrer bilaterale og multilaterale donorer til at give tilsagn om bistand. EU giver på ny udtryk for, at det er rede til at støtte den økonomiske og politiske udvikling af Kosovo gennem et klart europæisk perspektiv i overensstemmelse med regionens europæiske perspektiv.

EKSTERNE FORBINDELSER

Årtusindudviklingsmålene

57. 2008 bør være et vendepunkt for den kollektive indsats for at afskaffe fattigdom i forbindelse med bæredygtig udvikling, så det sikres, at alle årtusindudviklingsmålene (MDG-målene) nås på verdensplan senest i 2015. På baggrund af de fremskridt, der er gjort i nogle lande og områder, er Det Europæiske Råd overbevist om, at alle MDG-mål fortsat kan nås i alle områder af verden, hvis der øjeblikkeligt og på en bæredygtig måde gøres en fælles indsats indtil 2015. Det er dog alvorligt bekymret over udviklingen i mange lande og regioner, især i Afrika syd for Sahara, med hensyn til muligheden for at nå MDG-målene.
58. EU vil fortsat spille en førende rolle som verdens største donor og gøre alt, hvad der er nødvendigt for at sikre en ambitiøs, handlingsorienteret respons inden, under og efter de meget vigtige arrangementer i årets anden halvdel: tredje forum på højt plan om bistandseffektivitet (Accra, den 2.-4. september), FN's arrangement på højt plan om MDG-målene (New York, den 25. september) og den internationale konference om udviklingsfinansiering (Doha, den 29. november-2. december).

59. Det Europæiske Råd tilslutter sig fuldt ud Rådets konklusioner fra maj 2008, der indeholder en stærk kollektiv respons fra EU på den globale udviklingsudfordring. EU bekræfter navnlig på ny med henblik på at nå alle MDG-målene sit stærke tilsagn om at nå et kollektivt ODA-mål på 0,56% af BNI senest i 2010 og 0,7% af BNI senest i 2015 som fastsat i Rådets konklusioner fra maj 2005, Det Europæiske Råds konklusioner fra juni 2005 og den europæiske konsensus om udvikling. Med disse tilsagn skulle EU's årlige ODA blive fordoblet til over 66 mia. EUR i 2010. Mindst halvdelen af denne kollektive stigning vil blive tildelt Afrika. Medlemsstaterne tilskyndes til at fastlægge deres vejledende tidsplaner for, hvordan de agter at nå deres aftalte ODA-mål.
60. EU vil gennemføre radikale reformer for at forbedre bistandseffektiviteten og i den forbindelse tage udgangspunkt i en fuldstændig gennemførelse af Pariserklæringen om bistandseffektivitet fra 2005, den europæiske konsensus om udvikling fra 2005 og EU's adfærdskodeks om komplementaritet og arbejdsdeling fra 2007.
61. EU vil fortsat forbedre den udviklingspositive sammenhæng mellem de forskellige politikker på de tolv områder, der blev fastlagt i 2005, og desuden sikre, at principperne for en sådan sammenhæng bliver en del af den internationale dagsorden for MDG-målene og bistandseffektiviteten.
62. EU vil gennemføre EU-strategien for bistand til handel fra 2007 fuldt ud, idet det vil bestræbe sig på at nå sit kollektive mål om 2 mia. EUR i handelsrelateret bistand fra EU pr. år senest i 2010 (1 mia. EUR fra medlemsstaterne og 1 mia. EUR fra Det Europæiske Fællesskab) og øge den samlede bistand til handel i sammenhæng med stigningerne i den samlede ODA. Ca. 50% af stigningen i den kollektive handelsrelaterede bistand fra EU vil være til rådighed for AVS-landene.
63. Det Europæiske Råd hilser EU's handlingsdagsorden for MDG-målene velkommen. EU foreslår sine udviklingspartnere at deltage i denne dagsorden, der med angivelse af tidsrammer fastlægger specifikke milepæle og foranstaltninger i forbindelse med udvikling af fattigdomsorienteret vækst på centrale områder, såsom reduktion af fattigdom og sult, uddannelse, sundhed, miljø, ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders indflydelse og status, vand, landbrug, den private sektor og infrastruktur, der vil bidrage til at sikre, at MDG-målene nås senest i 2015.

64. EU er fast besluttet på at komme med en effektiv kollektiv respons på de nye udviklingsudfordringer, især som følge af klimaændringer og høje fødevarepriser. For så vidt angår klimaændringer er EU fast besluttet på, hvor det er relevant, at hjælpe udviklingslandene, navnlig de fattige udviklingslande, som er de mest sårbare over for klimaændringer, med at gøre fremskridt hen imod en bæredygtig økonomisk vækst og tilpasse sig klimaændringerne i overensstemmelse med den aftale, der blev opnået på Bali om at indlede forhandlinger med henblik på en global klimaaf tale i København i 2009. EU vil arbejde for en effektiv gennemførelse af den globale klimaalliance fra 2007 og undersøge, hvordan der kan findes nye finansielle ressourcer til at tackle klimaændringerne og bekæmpe deres negative følger. I den sammenhæng vil EU bl.a. arbejde på grundlag af Kommissionens forslag om en global finansieringsmekanisme.

Barcelonaprocessen: Middelhavsunionen

65. Middelhavsområdet er af vital strategisk betydning for EU i politisk, økonomisk og social henseende. Barcelonaprocessen har været det centrale instrument i forbindelserne mellem EU og Middelhavslandene siden 1995 og har muliggjort en kraftig udbygning af det multilaterale og bilaterale samarbejde. "Barcelonaprocessen: Middelhavsunionen", der bygger videre på og styrker de tidligere positive resultater, vil tilføre EU's forbindelser med Middelhavsområdet øget dynamik. Den vil supplere de løbende bilaterale forbindelser, der vil blive videreført inden for de bestående politiske rammer.
66. Det Europæiske Råd hilser Kommissionens meddelelse af 20. maj 2008 velkommen og navnlig forslagene om at tilføje en udvidet politisk og institutionel dimension til EU's forbindelser med Middelhavspartnerne gennem en ny politisk dynamik, bl.a. ved at afholde topmøder hvert andet år, og om at styrke partnerskabets fælles ejerskab ved at indføre et fælles formandskab under behørig hensyntagen til de relevante bestemmelser i traktaterne.
67. EU vil på den baggrund føre de nødvendige konsultationer med alle Euro-Middelhavspartnerne med henblik på at udarbejde en fælles erklæring, der skal vedtages på Middelhavstopmødet i Paris den 13. juli 2008.

Det østlige partnerskab

68. Det Europæiske Råd hilser forslagene om udvikling af den europæiske naboskabspolitik's østlige dimension, der vil tage sigte på at styrke EU's politik over for de østlige partnere i den europæiske naboskabspolitik, såvel på bilateralt som på multilateralt plan, velkommen.
69. Det Europæiske Råd er enigt om, at der er behov for at fremme det regionale samarbejde yderligere mellem EU's naboer mod øst og mellem EU og regionen såvel som det bilaterale samarbejde mellem EU og hvert enkelt af disse lande på grundlag af en differentieret og individuel tilgang, der respekterer den europæiske naboskabspolitik som én sammenhængende politisk ramme. Dette samarbejde bør desuden tilføre merværdi og supplere det allerede eksisterende og planlagte multilaterale samarbejde under og i relation til den europæiske naboskabspolitik, navnlig Sortehavssynergien og den nordlige dimension.
70. På den baggrund opfordrer Det Europæiske Råd Kommissionen til at fortsætte arbejdet og til i foråret 2009 at forelægge Rådet et forslag til den nærmere udformning af "det østlige partnerskab" på grundlag af relevante initiativer.

Andre spørgsmål

71. Det Europæiske Råd hilser de opmuntrende fremskridt i gennemførelsen af EU's strategi for et nyt partnerskab med Centralasien, der blev vedtaget i juni 2007, velkommen. Det ser frem til en yderligere styrkelse af EU's partnerskab med Centralasien.

72. Det Europæiske Råd er fortsat dybt bekymret over situationen i Zimbabwe og gentager, at det er nødvendigt, at den forestående anden runde af præsidentvalget den 27. juni foregår fredeligt, frit og retfærdigt i overensstemmelse med internationale regler og standarder. Den hidtidige vold, intimideringen og foranstaltningerne over for ngo'er for at suspendere hjælpen og den internationale adgang til landdistrikterne øger yderligere det zimbabwiske folks og det internationale samfunds frygt med hensyn til betingelserne for afholdelsen af dette valg, som er af afgørende betydning for Zimbabwes fremtid. Den Europæiske Union beklager, at dens tilbud om observatører er blevet afvist. Det er af vital betydning, at almindelige zimbabwere stemmer på valgdagen, og at deres stemmer bliver talt op hurtigt og på en gennemsigtig måde i overensstemmelse med Southern Africa Development Community's (SADC's) egne regler og standarder. Zimbabwerne bør have mulighed for frit at vælge deres fremtid, hvilket vil bane vejen for politisk stabilitet i landet. En fri og retfærdig anden runde af præsidentvalget er afgørende for, at der kan findes en løsning på den nuværende krise. Det Europæiske Råd opfordrer SADC og Den Afrikanske Union til at udsende et betydeligt antal valgobservatører så hurtigt som muligt og til at sikre deres fortsatte tilstedeværelse, indtil valgprocessen er afsluttet og resultatet officielt bekendtgjort. Det Europæiske Råd gentager, at det er rede til at træffe yderligere foranstaltninger over for de ansvarlige for volden. EU er rede til at støtte og på ny engagere sig med en demokratisk, legitim og reformorienteret regering i Zimbabwe.
73. Det Europæiske Råd noterede sig AGEX-Rådets drøftelse den 16. juni af situationen i Sudan. Det er dybt foruroliget over de sudanesiske myndigheders manglende samarbejde med ICC og opfordrer Sudans regering til at arbejde konstruktivt sammen med ICC, EU og det internationale samfund. Det Europæiske Råd opfordrede AGEX-Rådet til fortsat at følge udviklingen i Sudan nøje og til at overveje yderligere foranstaltninger, hvis der ikke samarbejdes fuldt ud med FN og andre institutioner, herunder ICC.

74. EU udtrykker sin fortsatte dybe bekymring over den humanitære situation i Burma/Myanmar efter cyklonen Nargis. Det hilser FN's og ASEAN's bestræbelser og den deraf følgende forøgelse af bistanden til de 2,4 mio. mennesker, der er berørt af cyklonen, velkommen, men opfordrer myndighederne i Burma/Myanmar til at fjerne alle resterende restriktioner på fordelingen af den internationale bistand. Det Europæiske Råd understreger, at den umiddelbare prioritet ganske vist er humanitær bistand, men at behovet for en ægte overgang til demokrati i Burma/Myanmar er større end nogensinde. Det beklager dybt, at myndighederne i Burma/Myanmar har besluttet at forlænge Daw Aung San Suu Kyis husarrest, og gentager sin opfordring til løsladelse af alle politiske fanger. Det Europæiske Råd beklager, at afviklingen af folkeafstemningen ikke bidrog til en inklusiv og gennemsigtig national forsoningsproces, der er den eneste vej til velstand og stabilitet i landet. Det Europæiske Råd henstiller til myndighederne, at de sikrer, at det valg, som de har bebudet til 2010, forberedes og afvikles på en måde, der bidrager til en troværdig og fuldt inklusiv overgang til demokrati. Det Europæiske Råd hilser i den forbindelse FN's generalsekretærs personlige engagement velkommen og understreger sin fulde støtte til hans mæglingsbestræbelser.
75. Det Europæiske Råd hilser Limaerklæringen fra det nylige topmøde mellem EU og Latinamerika og Caribien velkommen og opfordrer til, at der gøres de nødvendige bestræbelser for at få afsluttet de subregionale forhandlinger senest i 2009.
76. Det Europæiske Råd tilslutter sig formandskabets rapport om ESFP, der omfatter mandatet til det kommende formandskab. Det Europæiske Råd tilslutter sig også årsrapporten om EU's aktiviteter i forbindelse med konfliktforebyggelse; de kommende formandskaber opfordres til at bygge videre på de betydelige fremskridt, der er gjort, så EU kan blive mere kohærent, handlekraftigt og aktivt på dette område.

77. Det Europæiske Råd bekræfter på ny, at fremme og beskyttelse af barnets rettigheder, navnlig når der er tale om børn i væbnede konflikter, er en prioritet for EU's optræden udadtil. Det Europæiske Råd opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fortsætte med at sikre sammenhæng, komplementaritet og samordning af menneskerettigheds-, sikkerheds- og udviklingspolitikker og -programmer med henblik på at imødegå væbnede konflikters konsekvenser for børn på kort, mellemlang og lang sigt på en effektiv, bæredygtig og samlet måde.
78. Det Europæiske Råd anerkender bestræbelserne på at fremme det europæiske år for interkulturel dialog. Det anerkender i den forbindelse værdien af kulturelt samarbejde og interkulturel dialog som en integrerende del af alle relevante eksterne politikker i overensstemmelse med anbefalingerne fra konferencen om nye paradigmer, nye modeller og kultur i EU's eksterne forbindelser og det igangværende arbejde inden for rammerne af alliancen af civilisationer. Det Europæiske Råd understreger, at kulturelt samarbejde er vigtigt i forbindelse med politiske processer og udfordringer, baseret på dialog med civilsamfundet, og med henblik på at fremme mellemfolkelige kontakter og skabe gode naboforbindelser.
-

ERKLÆRING OM VESTBALKAN

Der er gjort en betydelig indsats for at gøre Vestbalkans europæiske perspektiv mere håndgribeligt og synligt for befolkningen i hele regionen. Under henvisning til Kommissionens meddelelse "Det vestlige Balkan: en forbedring af det europæiske perspektiv" understreger Det Europæiske Råd betydningen af følgende tre områder:

1) Udvidelse af Fællesskabets politikker til at omfatte Vestbalkan og fremme af regionalt samarbejde

Det Europæiske Råd, der ønsker at uddybe det igangværende samarbejde mellem EU og regionen, som har et europæisk perspektiv, og at fremme regionalt samarbejde:

- opfordrer til, at der gøres en indsats for at tilskynde til Vestbalkanlandenes deltagelse i **Fællesskabets programmer og agenturer**
- ser frem til indledningen af forhandlinger om en **traktat om oprettelse af et transportfællesskab med Vestbalkan** og til deres hurtige afslutning
- anerkender betydningen af en effektiv gennemførelse af **energifællesskabet** i Sydøsteuropa
- understreger betydningen af **samarbejde og reformer på områderne frihed, sikkerhed og retfærdighed** og formidling af EU's erfaringer med bekæmpelse af organiseret kriminalitet og terrorisme og anbefaler, at forberedelserne til den første sydøsteuropæiske trusselsvurdering vedrørende organiseret kriminalitet samordnes af SECI-centret i Bukarest
- anerkender betydningen af at fremme **civil- og handelsretligt samarbejde**
- hilser de fremskridt velkommen, der er gjort med Vestbalkans associering i Fællesskabets **civilbeskyttelsesordning**, og understreger, at Kommissionen agter at styrke samarbejdet yderligere, bl.a. ved at lancere et initiativ til katastroferisikobegrænsning
- anerkender betydningen af overgangen fra stabilitetspagten til det **regionale samarbejdsråd** og af det samarbejde, der foregår inden for rammerne af **den centraleuropæiske frihandelsaftale**, og lover fuld støtte til disse former for regionalt ejet samarbejde.

2) Lettelse af mellemfolkelige kontakter og udvikling af civilsamfundet

Det er yderst vigtigt at fremme mellemfolkelige kontakter mellem Vestbalkan og EU, da det letter en bedre gensidig forståelse og forsoning og fremmer de principper, som EU bygger på. Derfor:

- hilser Det Europæiske Råd den vellykkede indledning af dialogen om **visumliberalisering**, der er nævnt i punkt 54 i Det Europæiske Råds konklusioner, velkommen
- støtter det, at Kommissionen agter at tilbyde flere **stipendier** til studerende fra Vestbalkan under Erasmus Mundus-programmet
- anerkender det betydningen af **styringsgruppen for forskning for Vestbalkan**. Det opfordrer til fortsat samarbejde inden for videnskab og forskning
- støtter det oprettelsen af en ny facilitet under instrumentet for førtiltrædelsesbistand (IPA) for at fremme **civilsamfundet** og dialogen på Vestbalkan, samtidig med at partnerskabet og netværkssamarbejdet med civilsamfundspartnere fra EU styrkes.

3) Økonomisk og social udvikling og styrkelse af god regeringsførelse

EU vil fortsat arbejde tæt sammen med Vestbalkan for at styrke den socioøkonomiske udvikling og god regeringsførelse og vil støtte yderligere fremskridt og reformer i regionen.

Med henblik herpå:

- hilser Det Europæiske Råd initiativet til at skabe en omfattende **investeringsramme for Vestbalkan** senest i 2010 velkommen. Det opfordrer til hurtig gennemførelse af de mål, der er nævnt i Økofin-Rådets konklusioner af 14. maj 2008
- anerkender det det arbejde, som **den regionale offentlige forvaltningsskole (ReSPA)** har udført, og opfordrer til, at den udbygges til en fuldt fungerende skole
- anerkender det, at **kulturelt samarbejde** yder et afgørende **bidrag** til fremme af europæiske værdier og tværkulturel dialog på Vestbalkan og dermed til fremme af demokratisering, forsoning og respekt for menneskerettighederne.